

Ἐλπίζομε πὼς μὲ τὴν προστασία σας θ' ἀναστηθῆ καὶ πάλι ὁ Ἀρχαῖος μας πολιτισμός, ἡ τέχνη καὶ ἡ ἐπιστήμη ἢ Ἑλληνικὴ ποὺ ξέθαψε καὶ ζωογόνησε ἢ Ἀναγέννηση στὴν Ἰταλία.

Εὐχόμαστε καλὴν ἐπιτυχία ὡς τὸ τέλος τῆς ἐνδόξου ἐκστρατείας σας καὶ σᾶς παρακαλοῦμε νὰ θυμᾶστε τοὺς φτωχοὺς νησιῶτες ποὺ ἄλλα δῶρα δὲν ἔχουν νὰ σᾶς χαρίσουν ἀντίδομα τῆς πλουσιοπάτης ἐλευθερίας ποὺ τοὺς χαρίσατε παρὰ τὴν αἰώνια εὐγνωμοσύνη τους.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΖΕΡΒΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΟΙ ΝΕΟΙ!... Ἐπιτέλους ἔγινε καὶ ἡ περιπόθητη Ἰπουργικὴ μεταρρύθμιση. Μᾶς φύγανε δυὸ ἀπὸ τοὺς παλιούς καὶ ἀποχτήσαμε τρεῖς νέους ἢ τὸ σωστότερο, ἓνα νέο, τὸν κ. Μιχαλακόπουλο, γιατί οἱ ἄλλοι δυὸ, οἱ κ. κ. Τσιριμῶκος καὶ Στράτος, εἶναι τόσο παλιοὶ καὶ τόσο γνωστοὶ σὲ ὅλα τὰ πολιτικὰ κόμματα, ποὺ τὰ περιγηθήκανε, σὰν Ἑγγλέζοι ἐξερευνητές, κατὰ καιρούς, ὥστε μπορεῖ κανεὶς νὰ πεῖ πὼς μπήκανε στὸ Ἰπουργεῖο γιὰ νὰ συνεχίσουν τὴ φυλοκρατικὴ παράδοση.

Ὁ ἦρωας τῆς φραντζέζικης φάρσας «Μὴν περπατᾶς θεόγυμνη», λέει κομπάζοντας στὴ γυναῖκα του πὼς τόσο θαμάστηκε μιὰ ἀγόρευσὴ τοῦ στὴ Βουλὴ γιὰ τὸ ἀγροτικὸ ζήτημα, ὥστε ἀμέσως τοῦ δόθηκε τὸ Χαρτοφυλάκιο τοῦ Ἰπουργείου τῶ Ναυτικῶν! Κι ὁ κόσμος τὰκούει αὐτὸ καὶ ξεκαρδίζεται στὰ γέλια. Καὶ νὰ δεῖτε τὴ διαολεμένη τύχη, τίς μέρες ποὺ παιζότανε αὐτὴ ἡ χαριτωμένη φάρσα στὸ θέατρο Κυβέλης, παιζότανε καὶ ἡ Ἰπουργικὴ φάρσα στὰ πολιτικὰ παρασκήνια.

Ὁ κ. Τσιριμῶκος στὸ Ἰπουργεῖο τῆς Παιδείας, ὁ κ. Στράτος στὸ Ἰπουργεῖο τῶν Ναυτικῶν. Εἰδικώτατοι κ' οἱ δυὸ τους. Δικηγόροι, ἀρχηγοὶ κομματικῶν συνδυασμῶν, πρόεδροι τῆς Βουλῆς. Τί ἄλλη εἰδικότητα χρειάζεται γιὰ νὰ διευτύνουν τὰ Ἰπουργεῖα ποὺ τοὺς δοθήκανε;

Σφίγγουμε τὸ χέρι τοῦ κ. Βενιζέλου. Καλύτερη ἐκλογή δὲν μποροῦσε νὰ κάνει. Δὲν ἦρθε ν' ἀνορθώσει τὰ πάντα; Τί ἄλλο λοιπὸν κάνει παρὰ νὰ χρησιμοποιεῖ γιὰ τὴν ἀνόρθωση τοὺς διάφορους... κομματικοὺς στύλους του;

Ὁ κ. ΜΙΧΑΛΑ κτλ. Γιὰ τὸ διάδοχο τοῦ κ. Μπενάκη δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε καὶ νὰ προφητέψουμε ἀκόμα τίποτα. Νὰν τονὲ δοῦμε πρῶτα καὶ ὕστερα νὰ μιλήσουμε... Μᾶς τονὲ λένε μορφωμένοι φιλελεύτερο, δραστήριο, τίμιο πολιτικὸ, καὶ τὸ πιστεύουμε. Μὰ νὰ δουλέψει. Ἀγκαλὰ σὰν κάτι νὰ γλυκοχάραξε στὴν Ἰπουργία του. Βρῆκε πολὺ κλασσικὴ τὴν τροφὴ ποὺ δίδεται στίς ἐμπορικὲς καὶ στίς γεωργικὲς σχολῆς καὶ τὴ σύστησε πραχτικώτερη. Σὰν κάτι νὰ λείει κι αὐτό, σὰν κάτι καλὸ νὰ μηνάει. Ἄς δοῦμε.

ΚΕΡΔΙΣΜΕΝΟΣ. Ἰσαμε τὴν τελευταία στιγμή λογαριαζότανε σίγουρος Ἰπουργὸς ὁ κ. Ζαβιτσιάνος καὶ τὴν τελευταία στιγμή ὁ κ. Βενιζέλος (ἀνεξερεύνητες οἱ βουλές του!) ἀποφάσισε νὰ τὸν ἀφίσει δξω καὶ νὰ τὸν ἀντικαταστήσει μὲ τὸν κ. Τσιριμῶκο.

Σ' αὐτὴ τὴν περίσταση ὁ χαμένος δὲν εἶναι ὁ κ. Ζαβιτσιάνος. Κάτι περσότερο ἀπὸ ἓνα Ἰπουργικὸ χαρτοφυλάκιο κέρδισε μὲ τὸ ἄδικο καὶ κάπως μπερμπάντικο παραγκώνισμά του. Τουλάχιστο ἡ κοινὴ γνώμη τονὲ φέρνει γιὰ κερδισμένο. Καὶ γι' αὐτὸ ἀφίσκημε τὴν τελευταία ὑποσημείωση στὸ κριτικὸ ἄρθρο τοῦ Χρηστουλάκη, ποὺ μπορεῖ νὰ τὴν πάρει κανεὶς σήμερα γιὰ τραγικώτατη εἰρωνεία.

ΑΝΔΡΕΣ ΑΡΚΑΔΕΣ. Ἄνθρω Ἀρκὰς καὶ ὁ μπάρμπα Μιστριώτης καὶ δὲν μποροῦσε νὰ μὴ συστήση τώρα στὴν ἐπαναληπτικὴ ἐκλογή τῆς Ἀρκადίας στοὺς «Ἄνδρες Ἀρκάδες» νὰ ψηφίσουν τὸ Ράλλη.

Τὸ ἐκλογικὸ γράμμα του τὸ ἀρχινάει μὲ τὸ «Ἄνδρες Ἀρκάδες» καὶ τὸ τελιώνει μὲ τὸ «Ἐπιτιμος κατήγητῆς ἐν ἐνεργείᾳ». Ἡ τελευταία λέξη δὲν ἔχει καμιὰ σκέση μὲ τὴν γιατρικὴ. Ὁ μπάρμπα γιὰ τὸ μυαλό του, κι ὄχι γιὰ τὴν κοιλιὰ του, μιλάει στοὺς «Ἄνδρες Ἀρκάδες» καὶ τοὺς βεβαιώνει πὼς βρίσκεται πάντα ἐν ἐνεργείᾳ.

Η ΕΛΕΓΧΟΥΣΑ. Ὅσοι δυσηρεστοῦνται μὲ τὸ Ἰπουργεῖο, τὸ περσότερο γιὰ λόγους προσωπικοὺς καὶ ρουσφετολογικοὺς, μὰ δὲν ἔχουν καὶ τὸ κουράγιο νὰ φύγουν τελειωτικὰ ἀπ' αὐτό, γιατί, γιὰ τὴν

ώρα, δὲν τοὺς συφέρνει, σοφιστήκανε μίαν ἀρλούμπα καὶ ταμπουρωθήκανε πίσω ἀπὸ δαύτηνε.

Δὲν εἶμαστε, λένε, οὔτε μὲ τὸ Ὑπουργεῖο, οὔτε ἐναντίο του. Εἶμαστε μὲ τὴν «Ἐλέγχουσαν συμπολίτευσιν».

Ἀγλ. εἶμαστε μὲ τὸ τίποτε. Κι αὐτὸ τὸ τίποτε, λένε, τὸ δημοσίωργησε ὁ κ. Δημητρακόπουλος, ὁ ἀρχηγὸς του.

Ἡ ΚΟΙΝῆ ΓΝΩΜῆ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΙΟΥ

Φίλε Νουμά,

Νομίζω πὼς δὲ θὰ πείραζε καθόλου ἂν, χωρὶς νὰ γένει κανένας λόγος, δημοσίευες ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς τὸ περίφημο γράμμα τοῦ φίλου Γιαννιού, γιὰ τὸ σεβαστὸ ποιητὴ μας τὸν κ. Παλαμᾶ, ποὺ τὸν χτυπάει μὲ τρόπο ἀλλόκοτο — ἂς μὴ μεταχειριστῶ ἄλλη λέξη —, γιὰτὶ ἀπ' αὐτὸ δὲν ἔχει νὰ χάσει τίποτε ὁ ποιητὴς μας.

Φαίνεται πὼς ὁ καιρὸς ἢ ἡ χρονιὰ φταίει, ποὺ τώρα τελευταῖα ἄρχισε ἕνας γραφιδοπόλεμος ἀνάμεσῳ σὲ μᾶς τοὺς δημοτικιστὰς καὶ θέλουμε μὲ μιὰ μπαλταδιὰ νὰ γκρεμίζουμε ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου τὸ ἔργο, προτοῦ — νομίζω — νὰ ἔχουμε φτάσει σ' ἐκεῖνο τὸ σημεῖο τῆς φιλολογικῆς μας ἐξέλιξης.

Μὲ μιὰ μπαλταδιὰ κι ὁ φίλος Γιαννιὸς μᾶς βγήκε νὰ ρίξει κάτω τὸ στέριο «χτίριο» τοῦ ποιητῆ μας, χτίριο, ποὺ ἔσο κι ἂ δὲ θέλει νὰ τὸ ἴδῃ ἐκεῖνος, αὐτὸ ὅμως στέκεται πάντα μεγαλόπρεπο μπροστά του. Τὸ ἔργο τοῦ Παλαμᾶ, νομίζω ἀγαπητέ Γιαννιέ, πὼς δὲ θαλάσσιωσε καμιά ποίηση μας ἀλλ' ἀπεναντίας τῆς ἀνοιξε ἕνα φαρδὺ δρόμο, ἀφίνοντας νὰ χορταριάσουν καὶ νὰ χαθοῦν τὰ πλαϊνά του μονοπάτια. Φαίνεται πὼς ὁ Γ. ζητᾷ μιὰ ποίηση ἀπολύτως σοσιαλιστικὴ, σὰν π. χ. τὸ «Παραμῦθι» τοῦ κ. Χατζόπουλου ποὺ δημοσιεύτηκε πέρυσι στὸ «Νουμά», γιὰ νὰ μορφωθῇ μ' αὐτὴ ὁ λαὸς μας! (Μ' αὐτὸ δὲ θέλω καθόλου νὰ λιγοστέψω τὴν ἀξία τοῦ κ. Χατζόπουλου ποὺ τὸν ἐχτιμῶ πολὺ κι ὡς ἄνθρωπο, γιὰτὶ ἔχουμε τὶς ἴδιες κοινωνικὰς ἀρχὰς, κι ὡς λογογράφου).

Δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω γιὰ τί εἶδους θαλάσσιωμα στὴν ποίηση μας μιλεῖ ὁ φίλος Γ. Μοῦ φαίνεται ὅμως πὼς θὰ θέλῃ νὰ χτυπήσῃ τὸ συμβολισμὸ τοῦ ποιητῆ, κι ἂν εἶναι ἔτσι πιστεύω νὰ ξέρῃ ὁ φίλος

Γ. ὅτι αὐτὸς κυριαρχεῖ σήμερα στὴν πολιτισμένη Γαλλία καὶ δὲν εἶναι γέννημα τοῦ Παλαμᾶ, ὥστε δὲ φταίει αὐτὸς ἂν οἱ ποιητὲς μας θέλοντας νὰ πάνε πάνου στὴ καινούρια μέδα κατ' ἀνάγκην ἀκολούθησαν καὶ τὸ δρόμο τοῦ Παλαμᾶ.

Ἐπειτα ἀφοῦ ὁ Παλαμᾶς δὲν ἔχει χτίσει τίποτα, ἀλλὰ μόνον σκόρπισε ὕλικα γιὰ ἕνα ποιητικὸ χτίριο, πὼς μπόρεσε λοιπὸν κ' ἐπηρέασε τὴν ποίησιν μας, χωρὶς νὰ παρουσιάσῃ κάτι τέλειο χτισμένο, κάποιον σύνολο ἀλυσσοδεμένο; Μὲ σκόρπιες κι ἀκατάστατες ποιητικὰς φράσεις δὲν ἐπηρεάζεται μιὰ ποίηση ἑνὸς ἔθνους καὶ λέγοντας ὁ φίλος Γ. ὅτι ὁ Παλαμᾶς ἐπέδρασε στὰ κεφάλια τῶν νέων μας ποιητῶν, ἀδιάφορο πὼς, σημαίνει ὅτι παραδέχεται πὼς ὁ ποιητὴς μας ἐφκίσε κάτι δυνατὸ, μὲ τὸ ὅποιο μπόρεσε κ' ἐπέβαλε τὴ γνώμη του.

Κι ἀκόμα, τί φταῖν οἱ λογογράφοι μας ἂν ἡ φιλολογικὴ τους παραγωγή πέρασε ἄσκοπη γιὰ τὴ μόρφωση τοῦ λαοῦ μας, ὥστε γι' αὐτὸ ἐμεῖς οἱ σοσιαλιστὰς νάρνηθοῦμε κάθε νεολληνικὴ φιλολογία; Καὶ ἡ ἀρχαία φιλολογία μας πέρασε ἄσκοπη γιὰ τὴ μόρφωση τοῦ λαοῦ μας, κι αὐτὴ λοιπὸν νὰν τὴν ἀρνηθοῦμε; Κ' οἱ ξένες, μὴ πορνογραφικῆς, φιλολογίαι, περνοῦν ἄσκοπα γιὰ τὸ λαὸ μας, νὰν τίς ἀρνηθοῦμε κι αὐτές; τί φταῖν οἱ λογογράφοι μας ἂ δὲ διαβάξῃ ὁ λαὸς μας; Φταίει τὸ σχολεῖο, φταίει ἡ Πολιτεία, ποὺ δὲ φροντίζει καθόλου γιὰ τὴ στοιχειώδη τουλάχιστο μόρφωσίν του.

Μὲ τὸ ποῦ δὲ διαβάξῃ ὁ λαὸς μας — πράγμα πολὺ λυπηρὸ θέβαια — δὲν ἔπεται ὅτι πρέπει νὰ πιάσῃ νὰ γράφουν ὅλοι ἔσοι μποροῦν καὶ γράφουν, σβύνοντας μὲς στὸ κρῖο τὸ νερό, σὰν τὰναμένο κάρβουνο, τὴν κάθε καλλιτεχνικὴ ἔκφραση τῆς ψυχῆς τους. Ὅποιος βλέπει ὅτι πλημυράει μέσα τοῦ καλλιτεχνικοῦ τοῦ αἵσθημα, τὸ ἐκφράζει πάνω στὸ χαρτί, ἀδιαφορώντας ἂν θὰ τὸ προσέξῃ ὁ ἄλλος ἢ ὄχι.

Ἄν ὁ λαὸς μας σήμερα δὲ διαβάξῃ τὴ φιλολογία τῆς ψυχῆς του κ' εὐχαριστιέται μὲ τὰ μουτζουρώματα τοῦ Κυριακοῦ, αὔριο θὰ ξυπνήσῃ καὶ θὰ καταλάβῃ, τί πρέπει νὰ διαβάξῃ καὶ θὰ ζητήσῃ ἄλλα ἀνώτερα ἔργα. Θὰ συμφωνοῦσα πέρα — πέρα μὲ τὸ φίλο Γ. ἂν ἔψεγε μονάχα μερικὸς τάχα ποιητάκος μας, ποὺ κάλλιο θὰ κάνανε νὰ πιάσῃ τὴ στιχοπλοκίαν καὶ νὰ ριχτοῦν μὲς τὶς ἀγκάλες τοῦ λαοῦ νὰ τότε μορφώσουν, καὶ νὰ τοῦ ξυπνήσουν τὸ αἶσθημα κ' ἔτσι θὰ τοῦ φέρνανε κάποιον ὄφελος, ἐνῶ μὲ τοὺς στίχους τους χάνουν ἄδικα τὸν καιρὸ τους καὶ δὲν ὠφελοῦν κανέναν, σὰν π. χ. κάποιον ποὺ στὸν περασμένο «Νουμά» βγήκε νὰ φέξῃ ἔτσι ἄσε-